

„Jak pomóc dziecku w nauce języka angielskiego?”

Z uwagi na to, że rodzice widzą często tylko efekty działań (pokolorowane obrazki, łączenie słowa pisanego z obrazkiem, itp.), wysuwają z tego wnioski, że dziecko na lekcji języka angielskiego nie robi nic, co jest związane z nauką. Dziecko, zapytane w domu o to, co robiło na angielskim, opowiada o tym, jak bawiło się w „głuchy telefon”, jak biegało po sali dotykając różnych rzeczy, jak kolorowało buzię kłowna. Rodzice wyobrażają sobie więc, że lekcje te są lekcjami straconymi, bo dziecko po trzech miesiącach nauki nadal nie umie nazwać wskazywanych przez nich rzeczy, że tylko ciągle uczy się kolorów i liczyć do 10.

Celem tego artykułu jest pokazanie, jak rodzice mogą pomagać dziecku w trudnej sztuce uczenia się języka obcego tak, by dziecko się nie zniechęciło, a wręcz przeciwnie – zachwyciło nauką. Ma to być odpowiedź na pytania rodziców o to, jak wspierać dziecko w nauce, z jakich materiałów korzystać, jak wspólnie odrabiać z dzieckiem zadane prace.

Metody i formy pracy z małymi dziećmi oraz główne sposoby uczenia się przez dzieci:

- nauka poprzez zabawę i ruch – podstawowe formy aktywności dziecka w wieku wczesnoszkolnym;
- podejście holistyczne w nauczaniu – doświadczanie nowej wiedzy całym sobą, za pomocą wszystkich zmysłów;
- ćwiczenie głównie rozumienia ze słuchu, respektowanie „okresu ciszy” – nie zmuszanie do mówienia;
- brak zagadnień gramatycznych (jeśli już są stosowane elementy gramatyki, to nie są one wprowadzane świadomie – np. liczba mnoga – tylko osłuchanie);
- konieczność rozwijania pamięci krótko- i długotrwałej – wielokrotność i różnorodność powtórzeń (szybkie zapominanie);
- brak umiejętności skupienia uwagi przez dłuższy czas – konieczność korzystania z bogactwa zabaw ruchowych, płaśów, piosenek z uwzględnieniem ich walorów edukacyjnych;
- odpowiednio dobrana tematyka zajęć – sprawy bliskie dziecku i jego najbliższego otoczenia (zabawki, zwierzęta, jedzenie) – poznawanie słownictwa z ulubionymi bohaterami bajek Disney’a.
- różny, indywidualny czas potrzebny na opanowanie języka, przejście do czynnej komunikacji międzyludzkiej;
- konieczność stałego motywowania – ciekawe i atrakcyjne zadania, nagradzanie za pomocą znaków, nalepek, gestów; bogactwo materiałów dodatkowych.
-

Przykłady gier i zabaw wykorzystywanych na lekcji języka angielskiego w klasach I-III

Przykład 1:

Nauczyciel wydaje **polecenia ruchowe**: np. sit down, stand up, clap your hands, point to the hair, point to the nose itp

Wyjaśnienie celu ćwiczenia: łącznie umiejętności słuchania z praktycznym działaniem (wskazanie różnych operacji umysłowych, jakie dziecko musi dokonać: słuchanie, przetworzenie informacji, wykonanie zadania).

Przykład 2:

Głuchy telefon

Nauczyciel wykorzystuje do tego celu wcześniej ustawione rzędy ławek tak, aby w każdym było tyle samo osób. Prosi wszystkie osoby o odwrócenie się z wyjątkiem osób w pierwszych ławkach. Pokazuje obrazek, osoby z tych ławek mają nazwać pokazywaną rzecz i podać nazwę „głuchym telefonem” do osób w ławce ostatniej, które podają słowo na głos.

Wyjaśnienie celu ćwiczenia: rozpoznawanie i nazywanie poznanych obiektów, utrwalanie ich nazw poprzez zabawę.

Przykład 3:

Wysłuchaj nagrania bardzo uważnie. np. odgłosów i nazw zwierząt

Wyjaśnienie celu ćwiczenia: rozpoznawanie wcześniej poznanych zwierząt po ich odgłosach oraz nazwach w języku angielskim; zapamiętanie kolejności ich występowania (cel: uważniejsze słuchanie, ćwiczenie pamięci, uatrakcyjnienie zadania).

Przykład 4:

Dotknij kolor! (lub przedmioty)

Prowadząca wymienia nazwę koloru w języku angielskim (dodatkowo w tej sytuacji pokazuje kartę obrazkową) i prosi o dotknięcie rzeczy, która jest w danym kolorze.

Wyjaśnienie celu ćwiczenia: utrwalenie nazw kolorów, rozwijanie orientacji przestrzenno – ruchowej.

Przykład 5:

Zabawy z kartami obrazkowymi (flascards)

Prowadząca rozdaje losowo karty. Wszyscy słuchają nagrania. uczeń, który posiada kartę z wymienioną w nagraniu rzeczą, podnosi kartę do góry.

Wyjaśnienie celu ćwiczenia: rozpoznanie słuchowe poznanych nazw,

Memory game – szukanie par i wymienianie ich nazw

Zabawa w grupach – zbieranie kart do kompletu, uczniowie zabierają sobie nawzajem karty, tak aby udało im się zebrać do kompletu karty o tych samych obrazkach, osoba poproszona o dana kartę jeżeli ja ma musi oddać innemu uczniowi.

Przykład 6

Salatka – nauczyciel przydziela grupie dzieci (po 3-4 osoby) nazwy np. zwierząt lub zabawek, po wymienieniu danej nazwy dzieci zmieniają miejsca na krzesłkach ustawionych w kole. Wygrywa drużyna, która najmniej razy została na środku bez miejsca.

Cel zabawy: utrwalenie słówek, ćwiczenie umiejętności słuchania i reagowania na polecenia, ćwiczenie sprawności ruchowej)

Przykład 7

Simon says – wydawanie poleceń ruchowych w języku angielskim, zasada zabawy: dzieci mogą wykonać tylko te polecenia które zostały poprzedzone zwrotem: „Simon says”, jeżeli nauczyciel nie powie tego zdania, dzieci nie mogą wykonać polecenia, kto wykona odpada z gry.

Cel: odpowiednie reagowanie na polecenia ruchowe, znajomość poleceń

Przykład 8

Hangman

Odgadywanie hasła poprzez podawanie brakujących liter

Cel.: utrwalenie nazw i pisowni wyrazów

Przykład 9

Bingo

Uczniowie wykonują np. rysunek lub zapis 6 nazw przedmiotów z danej kategorii, następnie nauczyciel wymienia nazwy, uczeń, który ma tą nazwę lub rysunek skreśla go, wygrywa osoba, która jako pierwsze skreśli wszystkie 6 obrazków.

Cel: kształtowanie umiejętności słuchania, utrwalenie nazw poszczególnych przedmiotów

Przykład 10

Dyktanda obrazkowe: rysowanie, układanie lub kolorowanie według opisu.

Przykład 11

Prawda/Falsz

Nauczyciel wymawia zdanie lub pokazując na obrazek wymienia nazwę danego przedmiotu, dzieci mówią czy prawda czy fałsz lub reagują według wcześniejszych ustaleń np. gdy nazwa zgadza się z obrazkiem powtarzają lub np. siadają gdy nie zgadza się nic nie mówią lub np. stoją.

Propozycje indywidualnych zajęć z dzieckiem w domu

Do niektórych ćwiczeń będzie konieczne wcześniejsze przygotowanie materiałów pomocniczych – kart obrazkowych i kart z odpowiadającymi im słowami w języku angielskim. Dwie godziny tygodniowo to stosunkowo mało patrząc na szybkość zapominania poznanych słów przez dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Wielokrotne powtórki w formie zabawy (czasem wystarczy 10-15 minut dziennie) sprawiają, że słowa zostaną utrwalone, a tym samym zapamiętane. Przy okazji tych zabaw rodzice także skorzystają – sami przypomną sobie język lub po prostu będą się go uczyć wraz z dziećmi. Miłej i efektywnej zabawy!

1. Co to jest?

Dziecko wyciąga kartę obrazkową spośród rozrzuconych i nazywa wylosowaną rzecz w języku angielskim. Jeśli rodzic czuje się na siłach można zrobić zawody – losować karty na przemian z dzieckiem do momentu wylosowania takiej, której nie potrafimy nazwać.

Można też wybrać losowo 10 kart nie oglądając ich. Na sygnał odkrywamy kolejno pojedyncze karty i liczymy czas odgadywania wszystkich dziesięciu. Warto potem poprawiać swoje wyniki i pobijać kolejne rekordy (najlepiej z innymi kartami). To motywuje i mobilizuje do nauki!

2. Połącz w pary.

Dajemy dziecku dwa zestawy kart: obrazkowe i wyrazowe. Zadaniem dziecka jest połączyć je w pary obraz – słowo. Dla urozmaicenia ćwiczenia – patrz przykład 1. Można także zastąpić obrazki rzeczywistymi rzeczami – wtedy dajemy dziecku tylko kartki ze słowami i dziecko „podpisuje” rzeczy – stół, tornister, itp. Jest to ćwiczenie wprowadzające do nauki czytania.

3. Zakupy.

Wcześniej przygotowujemy na stole karty obrazkowe lub rzeczy realne (takie jednak, które dziecko potrafi nazwać w języku angielskim). Dziecko prosimy o dokonanie zakupów według wcześniej przygotowanej listy – by było ciekawiej daj dziecku koszyk jak w sklepie samoobsługowym. Listy mogą być bardzo proste (po jednej rzeczy) lub bardziej wymyślne (np. 4 pens, 2 rubbers – w ten sposób oswajamy dziecko z pojęciem liczby mnogiej bez wprowadzania go w zagadnienia gramatyczne). Jako rodzic sprawdzamy, czy dziecko dobrze zrobiło zakupy: czytamy listę i prosimy dziecko o wyjęcie z koszyka danej rzeczy lub prosimy dziecko o samodzielne czytanie listy i „prezentację” zakupów.

4. Zgaduj – zgadula.

Przygotuj nieprzeźroczysty worek z różnymi rzeczami realnymi (zabawki, przybory szkolne). Niech dziecko wkłada do niego rękę i próbuje odgadnąć, co w niej trzyma. Następnie wyjmuje trzymaną rzecz i sprawdza. Jeśli się zgadza – losuje następną rzecz, jeśli nie – podaje poprawną nazwę tej rzeczy.

5. Zagadki na plecach.

Przyczepiamy dziecku kartkę z obrazkiem na plecach. Zadaniem dziecka jest odgadnąć, co się tam znajduje. Odpowiadamy na te pytania: yes/ no. Potem zmiana – dziecko przyczepia kartkę na naszych plecach.

6. Yes! No!

Pokazujemy dziecku obrazki, tak jednak by tylko ono je widziało. Podajemy angielskie słowo – dziecko odpowiada yes lub no. Kontynuujemy mówienie słówek do momentu, aż właściwe słowo zostanie podane. Potem zmiana – to dziecko pokazuje nam obrazki.

7. Ułóż według listy.

Rozkładamy przed dzieckiem różne rzeczy lub obrazki. Podajmy listę i prosimy, by dziecko ułożyło te zabawki wg kolejności przedstawionej na liście w jak najkrótszym czasie.

8. Co nie pasuje?

Dajemy dziecku zestaw paru kart (na początku obrazkowe, w późniejszym czasie wyrazowe). Jedna karta nie pasuje do pozostałych. Która? (np. wszystkie to zwierzęta, a jedna to zabawka).

9. KIM (ćwiczenia pamięci) – co jest pod chustą?

Wybieramy parę rzeczy lub kart obrazkowych i rozkładamy je przed dzieckiem. Dziecko przygląda im się przez parę sekund. Zakrywamy je chustą i prosimy by dziecko wymieniło jak najwięcej rzeczy, które pod nią się znajdują.

10. KIM – czego brakuje?

Wybieramy parę rzeczy lub kart obrazkowych i rozkładamy je przed dzieckiem. Dziecko przygląda im się. Po paru sekundach dziecko zamyka oczy, a my zabieramy jedną z rzeczy. Czego brakuje?

11. KIM obrazowo – liczbowy.

Wybieramy parę kart obrazkowych, układamy je w wybranej kolejności i przyporządkowujemy liczbę (kładziemy kartę z cyfrą pod obrazkiem). Dziecko przygląda się ustawieniu kart. Następnie odwracamy karty obrazkowe obrazem w dół. Dziecko podaje, co kryje się pod danym numerem: one – pen (1 – pióro). Na bieżąco sprawdzamy poprawność odpowiedzi.

12. Kategorie.

Wcześniej przygotowujemy miejsce na karty z określeniem kategorii (np. toys – zabawki, animals – zwierzęta, colours – kolory). Dajemy dziecku zestaw kart obrazkowych. Zadaniem dziecka jest przyporządkowanie wszystkich kart do odpowiedniej kategorii. Później możemy dać dziecku zestaw kart wyrazowych i powtórzyć ćwiczenie.

13. Narysuj stwora.

Wcześniej przygotowujemy kartki z „listą wymagań” – zamawiamy potworka do najnowszego filmu dla dzieci (np. 4 ears, 5 red eyes, blue face, 2 noses, ...). Dziecko ma za zadanie zaprojektować takiego stworka – sprawdzamy pracę wg listy wymagań, a pracę wieszamy np. na lodówce 😊

14. Rysuj i zgaduj.

Dziecko losuje karteczkę z nazwą rzeczy. Następnie zaczyna rysować małymi fragmentami – my spróbujemy odgadnąć, co to takiego (byle nie za szybko...). Potem następuje zmiana i rodzic rysuje.

15. Policz świat!

Liczyć można wszędzie i wszystko. Niech dziecko wyjmując zakupy z torby liczy każdą zakupioną rzecz. Niech liczy w czasie spaceru np. czerwone samochody (przed spacerem warto dać zadanie na określony czas – np. od momentu, kiedy powiemy „start” przez 3 minuty – dziecko też musi odpocząć, a spacer ma być rozrywką).

16. Latawce i miś.

Dla mniej zaawansowanych w liczeniu. Przygotuj karteczki z latawcami i jedną z misiem (mogą być inne obrazki – wykorzystaj pieczątki zabawkowe, by uniknąć wielokrotnego rysowania tej samej rzeczy). Karteczki dajemy do nieprzeźroczonego worka. Dziecko wyjmuje z torby karteczki i liczy latawce. Tak długo dopóki nie wylosuje karteczki z misiem.

17. Popis mima.

Dziecko losuje karteczkę z obrazkiem (lub nazwą) rzeczy. Za pomocą gestów i ciała stara się pokazać to słowo bez użycia słów. Rodzic odgaduje. Potem następuje zmiana – mimem jest rodzic, a dziecko próbuje odgadnąć słowo.

18. Białe! Niebieskie!

Dziecko losuje karteczkę z nazwą koloru. Następnie stara się wymienić jak najwięcej rzeczy w języku angielskim, które są tego koloru (albo takie, które mogą takiego koloru być), np. white (biały): snow, dog, cat, pen.

Niektóre z podanych zabaw zostały zaczerpnięte z Książki nauczyciela do podręcznika English Adventure. Większość jednak jest wynikiem pracy z małymi dziećmi.

English Adventure to przyjazne wsparcie dla rodziców

Czar historii sprawia, że nie tylko uczniowie, ale i rodzice są zafascynowani językiem angielskim.

Wskazówki w *Poradniku dla rodziców* pomagają śledzić postępy dziecka.

Polecenia w języku polskim umożliwiają wspólne odrabianie prac domowych, a DVD oraz Multi-ROM z piosenkami pomagają dziecku utrwalać w domu materiał omawiany na lekcjach.

Poradnik dla rodziców dostępny jest na stronie www.english-adventure.com.pl.

Rodzice lub opiekunowie mogą wykorzystywać zawarty w nim zestaw ćwiczeń językowych podczas zabawy i wspólnej nauki z dzieckiem. Korzystanie z poradnika nie wymaga od rodziców znajomości języka angielskiego.

Podaję linki do stron:

<http://www.english-adventure.com.pl/pdfs/EA-Poradnik-1.pdf>

<http://www.english-adventure.com.pl/pdfs/EA-Poradnik-2.pdf>

<http://www.english-adventure.com.pl/pdfs/EA-Poradnik-3.pdf>

*Małgorzata Pociask
nauczycielka języka angielskiego w klasach I-III*